

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU CALIFICĂRI
STANDARD OCUPAȚIONAL
EXPERT POLIGRAF**

Sectorul : Administrație și Servicii Publice

Versiunea: 00

Data aprobării:

Data propusă pentru revizuire: octombrie 2014

Inițiator proiect: S.C. EURO POLIGRAF CENTER S.R.L.

Echipa de redactare: **Coman Adrian Mihail**, jurist, expert poligraf
 Savu Sorin Georgică, jurist, expert poligraf
 Marc Laura Simona, psiholog, expert poligraf

Verificator sectorial:

Stanciu Dorin, psiholog, expert poligraf, Cabinet Individual de Psihologie „Stanciu Ionuț-Dorin”

Comisia de validare:

Denumirea documentului electronic: SO_Expert Poligraf_01

**Responsabilitatea pentru conținutul standardului ocupațional revine Comitetului sectorial
Administrație și servicii publice**

Descriere: Expertul poligraf efectuează examinări psihofiziologice cu ajutorul tehnicii poligraf, interpretând reacțiile fiziologice umane corelate cu răspunsurile furnizate de o persoană la întrebări legate de o cauză punctuală, în scopul stabilirii comportamentului sincer sau simulat, referitor la veridicitatea unor fapte, evenimente, depoziții precum și pentru determinarea adevărului în orice situație în care se impune verificarea sincerității unei persoane.

Prezentul document a fost elaborat ca rezultat al dezvoltării analizei ocupaționale pentru aria ocupațională „Expert Poligraf”, grupă COR 24411

Ocupația avută în vedere în stabilirea ariei ocupaționale este:

– *Expert poligraf* cod COR 244513

Informații generale de interes privind practicarea ocupației la care s-a făcut referire.

Ocupația expert poligraf este o ocupație autonomă, liberală, pluridisciplinară în care experții folosesc cunoștințe de psihologie, fiziologie, drept, medicină legală, criminalistică, tehnică de calcul, procesarea digitală a semnalelor, combinate într-o disciplină științifică, fundamentată empiric și teoretic, exersată timp de peste 115 ani și validată științific, având ca finalitate depistarea comportamentului simulat;

Ocupația expert poligraf are un obiect de activitate unic în sensul că, atât în sistemul judiciar cât și în cel extrajudiciar, acești experți sunt singurii care, în prezent, exploatează și interpretează o categorie de „urme” inaccesibilă celorlalte sisteme cu aceleași obiective de verificare, și anume indicii fiziologici semnificativi pentru stabilirea sincerității sau nesincerității unei persoane, respectiv, pentru depistarea posibilului comportament simulat.

Datorită multiplelor tipuri de informații folosite de expertul poligraf, complexității mediului în care își desfășoară activitatea, și diversității categoriilor de aplicabilitate a rezultatelor activității sale profesionale, expertul poligraf folosește cunoștințe, structurate specific, din zona mai multor discipline *psihologie, antropologie și sociologie, drept, administrație și jurisprudență, siguranță publică și securitate, educație și formare profesională, limbă română, comunicare și media, medicină și biologie, chimie, matematică, criminalistică, fizică și mecanică, calculatoare și electronică / cunoștințe fundamentale despre Tehnologia Informației și Comunicațiilor, administrație și management*

Expertul poligraf este o persoană cu nivel de cultură și inteligență peste medie, caracterizată de integritate morală, obiectivitate, echilibru emoțional, autocontrol, capacitate de persuasiune, abilitatea de a stabili și a îndeplini obiective pe termen scurt și lung. Are potențial empatic bine dezvoltat și o mare capacitate de a se transpune în diferite situații concrete în raport de subiect și cauza cercetată. Dispune de abilități adaptative foarte dezvoltate și rezistență crescută la frustrare, la situații stresante. Este o persoană voluntară, cu motivație profesională intrinsecă puternică, are capacitatea de a-și asuma cu fermitate deciziile luate. Fără antecedente penale, de o moralitate neîndoieabilă, este o persoană împotriva căreia nu au fost emise și dovedite niciodată acuzații, reclamații, plângeri și căreia nu i-au fost puse sub semnul întrebării credibilitatea și reputația, iar dacă acest tip de contestări privind probitatea profesională a expertului au loc în decursul exercitării activității sale ca expert poligraf, ele trebuie clarificate fără întârziere, cu cea mai mare transparență și responsabilitate și doar un rezultat care confirmă probitatea și moralitatea expertului îl îndreptățește la continuarea exercitării activității ca expert poligraf. Expertul poligraf trebuie să dețină o înaltă autoritate profesională și morală în relațiile cu clienții sau cu subiecții.

Expertul poligraf poate fi format numai de către formatori autorizați în aceasta specialitate conform prevederilor legale și poate profesa numai după ce obține calitatea de expert în urma evaluării și atestării sale de către un centru de evaluare autorizat în conformitate cu legislația națională și acceptă necesitatea unui proces de învățare și perfecționare continuă în domeniile specifice ale profesiei, precum și evaluărilor periodice.

Expertul poligraf își desfășoară activitatea în respect deplin față de drepturile cetățenilor, apărând valorile morale ale acestora. Răspunde personal în fața legii pentru orice încălcare a normelor legale și în fața forumului profesional (Asociația Română Poligraf) pentru încălcări ale standardului ocupațional, în care sunt înglobate: statutul expertului poligraf, metodologia de lucru profesională și codul etic și deontologic.

Expertul poligraf realizează:

- investigarea prealabilă a cauzei supusă examinării;
- interviul pre-test și pregătirea subiectului pentru examinare;
- alegerea tipului de test valid și adecvat cauzei;
- elaborarea întrebărilor testului și revizuirea lor cu subiectul examinat;
- verificarea și calibrarea aparatului de specialitate;
- examinarea propriu-zisă a subiectului cu ajutorul tehnicii poligraf;
- interpretarea diagramei obținute în urma administrării testelor;
- evaluarea comportamentului subiectului în timpul examinării;
- interviul investigativ post test;
- raportul de expertiză;
- informarea solicitantului asupra rezultatului examinării;
- asistarea solicitantului prin acordarea de consultanță de specialitate cu privire la cauza cercetată și la interpretarea rezultatului examinării;
- arhivarea documentelor specifice unei examinări poligraf.

Examinarea psihofiziologică cu ajutorul tehnicii poligraf asigură:

eliminarea din cercul de bănuți a persoanelor sincere care sunt suspectate ca urmare a unor conjuncturi nefavorabile acestora; identificarea persoanelor nesincere în orice situație în care este încălcată legea; stabilirea veridicității afirmațiilor persoanelor în orice situație; prevenirea erorilor judiciare; orientarea investigațiilor judiciare și/sau administrative în direcția corectă și sporirea eficienței acestor investigații prin stabilirea sincerității și/sau nesincerității celor susținute de părți implicate, semnificative pentru cauza cercetată; depistarea caracterului calomnios al unor denunțuri sau afirmații; depistarea persoanelor care prin declarații mincinoase caută să obțină avantaje materiale; examinarea candidaților pentru a fi numiți în funcții de răspundere, de conducere sau a persoanelor recrutate la angajare pentru verificarea corectitudinii trecutului profesional (recrutare și selecție de resurse umane); estimarea corectă a gradului de risc privind recidiva acelor persoane care au fost condamnate pentru săvârșirea unor infracțiuni; prevenirea sustragerilor din societăți comerciale prin examinări periodice ale angajaților și verificarea loialității salariaților față de angajatori (evaluare de resurse umane), etc. degrevarea sistemului judiciar de cauze care se pot soluționa prin acest tip de investigație științifică.

Expertul poligraf poate profesa în cadrul oricăror instituții publice, instituții de ordine și siguranță națională, instituții guvernamentale, instituții ale administrației de stat, instituții de înfăptuire a justiției sau în cadrul unor instituții private (bănci, societăți de asigurări, societăți comerciale și laboratoare independente specializate în detecția comportamentului simulat, etc.)

Activitatea expertului poligraf nu poate fi influențată de nici un fel de autoritate, instituție, organizație sau persoană din punctul de vedere al desfășurării activităților profesionale și rezultatelor acestora, expertul desfășurându-și întreaga activitate numai în conformitate cu legislația națională, standardul ocupațional, statutul expertului poligraf (anexa 1), metodologia poligraf (anexa 2) și codul etic și deontologic al ocupației (anexa 3).

Lista unităților de competență

	Nivel de responsabilitate și autonomie
Unități de competență cheie	
Unitatea 1: Comunicare în limba oficială	6
Unitatea 2: Comunicare în limbi străine	6
Unitatea 3: Competențe de bază în matematică, știință și tehnologie	6
Unitatea 4: Competențe informatice	6
Unitatea 5: Competența de a învăța	6
Unitatea 6: Competențe sociale și civice	6
Unitatea 7: Competențe antreprenoriale	6
Unitatea 8: Competențe de exprimare culturală	6
	6
Unități de competență generale	
Unitatea 1: Aplicarea prevederilor legale referitoare la securitatea și sănătatea în muncă	2
Unități de competență specifice	
Unitatea 1: Investigarea preliminară a cauzei cercetate	6
Unitatea 2: Proiectarea procesului de examinare poligraf	6
Unitatea 3: Pregătirea procesului de examinare poligraf	6
Unitatea 4: Realizarea interviului pre-test	6
Unitatea 5: Examinarea subiectului cu tehnica poligraf	6
Unitatea 6: Interpretarea diagramelor poligraf	6
Unitatea 7: Realizarea interviului investigativ post-test	6
Unitatea 8: Efectuarea expertizei poligraf	6
Unitatea 9: Asistarea solicitantului în legătură cu cauza cercetată	6

1. Aplicarea prevederilor legale referitoare la securitatea și sănătatea în muncă și în domeniul situațiilor de urgență (unitate de competență generală)		Nivelul de responsabilitate și autonomie 2
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrise de elementul de competență
1. Identifică riscurile în muncă	1.1. Riscurile în muncă sunt identificate în funcție de particularitățile locului de muncă. 1.2. Riscurile în muncă sunt identificate conform prevederilor legale. 1.3. Riscurile în muncă sunt identificate în conformitate cu metodologia de lucru.	Identificarea riscurilor se face cu responsabilitate, atenție, meticulozitate, organizare.
2. Aplică prevederile legale referitoare la sănătatea și securitatea în muncă	2.1. Prevederile legale referitoare la sănătatea și securitatea în muncă sunt aplicate în funcție de particularitățile locului de muncă. 2.2. Prevederile legale referitoare la sănătatea și securitatea în muncă sunt aplicate conform reglementărilor în vigoare. 2.3. Prevederile legale referitoare la sănătatea și securitatea în muncă sunt aplicate conform procedurilor interne.	Aplicarea prevederilor legale privitoare la SSM se face cu responsabilitate, fermitate, consecvență, intransigență.
3. Aplică prevederile legale privitoare la PSI	3.1. Prevederile legale privitoare la PSI sunt aplicate conform specificului locului de muncă. 3.2. Prevederile legale privitoare la PSI sunt aplicate la exploatarea aparaturii electrice cu respectarea instrucțiunilor producătorului. 3.3. Prevederile legale privitoare la PSI sunt aplicate adecvat pericolului de incendiu identificat, conform regulamentului intern.	Aplicarea prevederilor legale privitoare la PSI se face cu responsabilitate, fermitate, consecvență, intransigență.
4. Aplică procedurile de urgență și evacuare	4.1. Procedurile de urgență și evacuare sunt aplicate cu respectarea reglementărilor interne în vigoare. 4.2. Procedurile de urgență și evacuare sunt aplicate în conformitate cu prevederile planurilor afișate la loc vizibil. 4.3. Procedurile de urgență și evacuare sunt aplicate adecvat	Aplicarea procedurilor de urgență și de evacuare se realizează cu calm și stăpânire de sine, fermitate, responsabilitate, ordine, disciplină, precizie.

	tipului de accident produs.	
Contexte:		
Locul de derulare a activității: laboratorul de examinare profesional, locațiile aferente laboratorului în care expertul desfășoară activități profesionale, alte locații în care expertul desfășoară activități profesionale.		
Gama de variabile:		
Situații de risc: scurtcircuite, defecțiuni la cabluri și prize, defecțiuni ale echipamentelor utilizate, lipsa de împământare a prizelor, posibile situații de agresivitate exprimată violent de către subiect, etc.		
Tipuri de accidente: electrocutări, accidente mecanice.		
Aparatura utilizată: poligraf computerizat, poligraf analogic/electromecanic etc.		
Echipamentul de stingere a incendiilor: hidranți, extintoare, lopeți, nisip, găleți, furtunuri etc.		
Tipuri de accidente posibile: traumatisme mecanice precum loviri, răniri, fracturi, probleme respiratorii, intoxicații cu substanțe chimice.		
Măsurile de prim ajutor: corespunzătoare tipului de accident.		
Echipamente de protecție: salopetă, cască antifonică, mănuși, bocanci cu bombeu metalic, șort protecție, cizme de cauciuc cu bombeu metalic.		
Particularitățile locului de muncă: configurație, desfășurare pe orizontală, mod de organizare al spațiilor.		
Mijloace semnalizare: semnale luminoase și/ sau acustice, panou de avertizare, etichete, atenționare verbală asupra unor evenimente.		
Factorii de risc: referitor la locul de muncă - spații închise, luminozitate, ventilație, umiditate, temperatură, zgomote.		
Referitor la sarcina de muncă precum tipul activității de executat și efortul fizic individual.		
Riscuri: pericol de lovire, alunecare, cădere de materiale și obiecte de la înălțime.		
Situații de urgență: accidente, cutremure, incendii.		
Modalități de intervenție: îndepărtarea accidentaților din zona periculoasă, degajarea frontului pentru eliberarea accidentaților prinși sub dărâmături, anunțarea operativă a persoanelor abilitate.		
Servicii abilitate: ambulanță, pompieri, protecție civilă.		
Personal abilitat: inginer, șef formație, responsabil SSM.		
Instructaje periodice: zilnice, lunare sau la intervale stabilite prin instrucțiuni proprii în funcție de specificul condițiilor de lucru.		
Cunoștințe:		
<ul style="list-style-type: none"> - normele de protecție a muncii, de prevenire și stingere a incendiilor, specifice activităților; - cunoștințe de legislația muncii; - amplasarea și modul de utilizare a echipamentelor de stingere a incendiilor; - tipuri de echipamente pentru stingerea incendiilor; - tipuri de accidente posibile; - proceduri de evacuare în caz de incendiu, cutremur, și alte situații periculoase pentru viața și sănătatea umană; - tehnici de persuasiune și management al agresivității - pentru eventualitatea apariției unor situații de comportament violent din partea subiectului examinat. 		

1. Investigarea preliminară a cauzei cercetate (unitate de competență specifică)		Nivelul de responsabilitate și autonomie 6
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrisă de elementul de competență
1. Stabilește întâlnirea cu solicitantul examinării	1.1. Întâlnirea cu solicitantul este stabilită cu fixarea datei și orei 1.2. Întâlnirea cu solicitantul este stabilită cu precizarea necesarului de date și informații.	Stabilirea întâlnirii cu solicitantul se realizează, printr-o comunicare clară și eficientă, cu responsabilitate, obiectivitate, circumspecție și prudență.
2. Culege informații în legătură cu cauza cercetată	2.1. Informațiile necesare completării dosarului sunt culese utilizând materiale și echipamente specifice 2.2. Informațiile culese sunt clare, relevante, esențiale, concrete. 2.3. Informațiile sunt culese în scopul stabilirii legitimității și caracterului licit al examinării. 2.4. Informațiile sunt culese urmărind relevanța și importanța datelor obținute pentru cauza cercetată. 2.5. Informațiile sunt culese în diferite contexte, prin documentare susținută.	Culegerea de informații se realizează cu profesionalism, organizat, proactiv, cu tact și diplomatie, eficient și direcționat, adaptat și adecvat, precis și eficace.
3. Elaborează o primă imagine a cauzei de cercetat	3.1. Prima imagine este elaborată în scopul obținerii unei descrieri cât mai comprehensive, sintetice și reprezentative pentru contextul/ cauza investigat/ă. 3.2. Prima imagine este elaborată în funcție de caracteristicile cauzei de cercetat. 3.3. Prima imagine este elaborată pe baza datelor culese, ordonate într-o manieră clară, stabilă, coerentă, organizată. 3.4. Prima imagine este elaborată prin scenarii alternative și variante de acțiune / de încadrare juridică, cu identificarea tipologiei cauzei.	Elaborarea unei prime imagini asupra cauzei de cercetat se face printre-un proces de analiză și sinteză, cu discernământ, organizare, printr-o logică coerentă și cu atenție.
4. Completează informațiile	4.1. Informațiile sunt completate adecvat contextului, prin suplimentarea informațiilor relevante pentru elucidarea cauzei. 4.2. Informațiile completate sunt necesare și suficiente pentru întregirea imaginii despre cauză. 4.3. Informațiile sunt completate în vederea asigurării oportunității efectuării /structurării examinării.	Completarea informațiilor se face cu obiectivitate, imparțialitate, corectitudine, responsabilitate, cu focalizare pe problematica relevantă, rigurozitate și în limitele deontologiei profesionale.

Contexte:

Locul de derulare a activității de investigare a cauzei: sediul profesional; sediul solicitantului; alte locații de interes pentru cauza examinată.

Condiții de mediu: spații închise pentru a se evita perturbarea comunicării

Investigarea prealabilă a cauzei se poate face: individual sau de grup, după caz, conform cerințelor specifice ale cauzei investigate.

Gama de variabile:

Cauza ce urmează a fi cercetată: săvârșirea unei infracțiuni, crearea de prejudicii, obținerea de avize, scurgere de informații confidențiale, ocuparea unui post sau unei funcții, angajare, loialitate față de angajator, verificarea unor afirmații sau poziții exprimate verbal sau în scris, verificarea corectitudinii în administrarea și manipularea de valori materiale, prevenție, inocentarea subiecților etc.

Metode specifice de culegere a informațiilor: studierea dosarului, discuții preliminare cu solicitantul etc.

Aspecte relevante pentru problematica de cercetat: elementele care demonstrează că fapta s-a comis, aspectele negative care infirmă comiterea faptei sau quantumul prejudiciului, circumstanțele faptei, locația, persoanele bănuite de a fi implicate direct/indirect în săvârșirea faptei, persoanele care au avut acces în zona comiterii faptei sau care aveau motivație să comită fapta, motivele pentru care anumite persoane sunt bănuite, variantele - ipotezele de lucru, valorile morale sau materiale lezate prin comiterea faptei, valoarea concretă a prejudiciului creat etc.

Materiale disponibile: expertizele, rapoartele de constatare tehnico-științifică, mărturiile, rechizitoriile, probele materiale care demonstrează activități concrete în legătură cu comiterea faptei - acte contabile, depoziții, schițe, documente, urme materiale, reacții atitudinale; declarații scrise, relatarea verbală a unor fapte concrete, casete video, audio, diagrame și rapoarte de expertiză ale unor examinări anterioare puse la dispoziție de către solicitant, întrebările problematice redactate și prezentate de către solicitant; alte probe aflate în dosarul pus la dispoziție de către instanță sau altă autoritate juridică etc.

Surse disponibile: persoane implicate în investigarea preliminară, alte persoane juridice sau fizice care pot furniza informații relevante despre cauza în curs de cercetare.

Solicitant: persoane fizice, persoane juridice, instanțe de judecată, alte autorități etc.

Grup: alți experți în detectarea comportamentului simulat (psihologi, experți poligraf etc.)

Prevederile metodologiei poligraf: subiecții sunt apti pentru testare, problematica face obiectul testării, examinarea solicitată are caracter licit etc.

Posibilitatea examinării: nu pot fi supuși examinării minorii, femeile însărcinate, persoanele cu afecțiuni psihice sau aflate sub tratament medicamentos cu psihotrope, persoanele alcoolice cronice, persoanele maltratate fizic sau aflate sub stare de șoc sau oboseală accentuată.

Posibilitatea investigării cauzei: cauza nu face obiectul examinării dacă are caracter ilicit sau dacă există potențiale elemente tendențioase sau subiective în solicitarea de examinare făcută de beneficiar - ex: client care vrea să se folosească în scop distructiv de rezultatele obținute la poligraf sau chiar vrea să "comande" anumite rezultate etc.

Cunoștințe:

- psihologie judiciară
- psihologia personalității
- victimologie
- tipologia infractorului
- metode de culegere a informațiilor
- tehnici de comunicare
- fiziologie
- metodologie poligraf
- tulburări de comportament sau de personalitate și eventualele afecțiuni fizice și fermitatea în a lua decizia de considerare a subiectului apt/inapt pentru testare

2. Proiectarea procesului de examinare poligraf (unitate de competență specifică)		Nivelul de responsabilitate și autonomie 6
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrisă de elementul de competență
1. Definește strategia particularizată de abordare a subiectului	<p>1.1. Strategia particularizată de abordare a subiectului este definită coerent, cu datele relevante condensate</p> <p>1.2. Strategia particularizată de abordare a subiectului este definită în funcție de caracteristicile psihologice ale subiectului</p> <p>1.3. Strategia particularizată de abordare a subiectului este definită în funcție de modul în care acesta se raportează la cauza cercetată.</p> <p>1.4. Strategia de abordare a subiectului este definită să asigure un climat de colaborare și de evitare a oricăror stări tensionale.</p>	Definirea strategiei de abordare a subiectului se realizează cu profesionalism, tact, responsabilitate, focalizare pe problema relevantă, deontologie, rigurozitate, fermitate, logică și organizare, adaptare și flexibilitate.
2. Elaborează discuția pre-test	<p>2.1. Discuția pre test este elaborată în funcție de particularitățile cauzei, posibilitățile reale și concrete de lucru</p> <p>2.2. Discuția pre-test este elaborată în funcție de particularităților subiectului examinat</p> <p>2.3. Discuția pre-test este elaborată astfel încât să cuprindă totalitatea informațiilor care trebuie transmise legal, procedural și profesional subiectului cu ocazia examinării.</p>	Elaborarea discuției pre-test se realizează cu profesionalism și eficient, cu tact, responsabilitate, focalizare pe problema relevantă, deontologie, rigurozitate, fermitate, logică și organizare, adaptare și flexibilitate.
3. Analizează datele semnificative pentru reactivitatea psihofiziologică a autorului	<p>3.1. Datele semnificative sunt analizate în mod adaptat obiectivului examinării, personalității subiectului și datelor culese</p> <p>3.2. Datele semnificative sunt analizate astfel încât să reconstituie imaginar activitatea persoanei ce a comis fapta</p> <p>3.3. Datele semnificative sunt analizate prin implicarea unor tipuri de informații care puteau intra în câmpul senzorial al subiectului /elementele care se puteau înregistra în memoria autorului faptei.</p>	Analizarea datelor semnificative pentru reactivitatea psihofiziologică a autorului se realizează cu profesionalism, atenție, logică, răbdare, obiectivitate, adaptat, tact, responsabilitate, focalizare pe problema relevantă, deontologie, rigurozitate, fermitate, organizare și flexibilitate.

	<p>3.4. Datele semnificative sunt analizate pe baza unei selecții a elementelor acțiunilor desfășurate cu ocazia comiterii faptei ce puteau genera reacții emoționale semnificative care să asigure reținerea lor într-o manieră cât mai complexă și stabilă.</p> <p>3.5. Datele semnificative sunt analizate prin utilizarea elementelor identificate pentru construcția întrebărilor relevante ale examinărilor poligraf.</p>	
4. Stabilește bateriile de teste	<p>4.1. Bateriile de teste sunt stabilite, în funcție de relevanța pe care o au pentru tipul cauzei, natura și complexitatea problematicii</p> <p>4.2. Bateriile de teste sunt stabilite prin selectarea de teste omologate adecvat într-o speță punctuală.</p> <p>4.3. Bateriile de teste sunt stabilite într-un număr suficient de tipuri de teste - baterii de teste.</p> <p>4.4. Bateriile de teste sunt stabilite prin schițarea tuturor categoriilor de întrebări, în funcție de tipul de test, datele cauzei și reactivitatea psihofiziologică a subiectului</p> <p>4.5. Bateriile de teste sunt stabilite utilizând întrebări formulate clar, scurt, referitoare la o singură problematică și într-un limbaj accesibil subiectului.</p>	Stabilirea bateriilor de teste se realizează cu atenție, obiectivitate, logic, argumentat și organizat, prompt și eficient, cu rigurozitate și deontologie, focalizat pe problematica relevantă.
5. Schițează portretul psihologic al posibilului făptuitor	<p>5.1. Portretul psihologic al făptuitorului posibil este schițat printr-o analiză obiectivă asupra modului de operare</p> <p>5.2. Portretul psihologic al făptuitorului posibil este schițat în funcție de toate informațiile relevante ale faptei cercetate.</p> <p>5.3. Portretul psihologic al făptuitorului posibil este schițat, suprapunându-l analitic și comparativ peste profilul psihologic individual al fiecărei persoane examinate în cauza respectivă.</p>	Schițarea portretului psihologic al făptuitorului este realizată cu profesionalism, argumentat, susținut logic, documentat, obiectiv, adaptat, focalizat pe problematica relevantă; cu rigurozitate și deontologie profesională.
<p>Contexte: Proiectarea procesului de examinare poligraf se poate derula la: sediu profesional, laborator poligraf, ale locații special amenajate care permit expertului desfășurarea neimpietată a</p>		

activității profesionale, asigurându-se astfel și confidențialitatea datelor și a practicilor profesionale;

Proiectarea procesului de examinare poligraf se derulează: individual sau, în cazuri speciale, în grup, împreună colaboratori din același domeniu – alți experți poligraf, sau din alte domenii – procuror etc.

Gama de variabile:

Date culese: acțiunile pe care autorul le-a desfășurat cu ocazia comiterii faptei, informațiile care ar fi putut rămâne stocate în memoria autorului implicat în fapta cercetată, etc.

Portret psihologic: profilul posibil al personalității autorului schițat prin analiza și structurarea tuturor informațiilor despre cauza cercetată.

Tipuri de teste standard: testul clasic, testul cartonașelor, testul întrebărilor combinate, testul răspunsului mut, testul "da", testul complexului de vinovăție, testul vârfului de tensiune, testul "nu" etc.

Tipuri de teste în funcție de natura cauzei: teste pentru săvârșirea unei infracțiuni, pentru crearea de prejudicii, pentru obținerea de avize, pentru scurgere de informații confidențiale, pentru ocuparea unui post sau a unei funcții, pentru angajare, pentru loialitate față de angajator, pentru verificarea unor afirmații sau poziții exprimate verbal sau în scris, pentru verificarea corectitudinii în administrarea și manipularea de valori materiale, teste periodice de prevenție, teste de inocentare solicitate chiar de subiecți etc.

Tipuri de teste în funcție de complexitatea cauzei: teste cu o singură problematică, teste cu mai multe problematici legate de aceeași cauză, teste cu mai multe problematici legate de cauze diferite, teste suplimentare - ex: teste investigative specifice, pentru elucidarea unor reacții fiziologice nefirești, teste pentru identificarea locului în care sunt ascunse victime ale infracțiunii de omor, teste de verificare a gradului de implicare în comiterea faptei, teste pentru stabilirea cuantumului prejudiciului, teste pentru identificarea unor victime ale infracțiunilor, teste pentru identificarea obiectelor sustrate, teste pentru identificarea locului unde sunt ascunse obiectele corp delict, teste pentru stabilirea altor persoane care au participat la săvârșirea faptei etc.

Caracteristicile persoanei care urmează să fie evaluată: vârstă, sex, nivel de instruire-educație, tip de personalitate, nivel de înțelegere, experiență profesională etc.

Tipul întrebărilor: neutre, de control - exclusive, nonexclusive -, simptomatice, relevante de sacrificiu, relevante, de control intern - teama, speranța de eroare etc.

Conținutul întrebărilor: cuvinte uzuale, limbaj fără echivoc, evitarea abordării a două sau mai multe problematici în cadrul aceleiași întrebări etc.

Cauza de cercetat: săvârșirea unei infracțiuni, crearea de prejudicii, obținerea de avize, scurgere de informații confidențiale, ocuparea unui post sau unei funcții, angajare, loialitate față de angajator, verificarea unor afirmații sau poziții exprimate verbal sau în scris, verificarea corectitudinii în administrarea și manipularea de valori materiale, prevenție, inocentarea subiecților etc.

Grup: alți experți în detectarea comportamentului simulat (psihologi, experți poligraf etc.)

Posibila evoluție a examinării: tentative de eludare a testului din partea subiectului, stare psihofiziologică precară a subiectului, nerespectarea recomandărilor făcute de examinator etc.

Cunoștințe:

- tipurile de teste și de întrebări standardizate, validate, care trebuie adaptate specificului situației;

- natura cauzei;

- psihologie judiciară;

- psihologia personalității și profiling;

- victimologie, tipologia infractorului;

- tipurile de întrebări relevante pentru fiecare tip de cauză în parte;

- fiziologie.

3. Pregătirea procesului de examinare poligraf (unitate de competență specifică)		Nivelul de responsabilitate și autonomie 6
Elemente de competență	 criteriile de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	 Criteriile de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrisă de elementul de competență
1. Asigură condițiile de lucru și ambientul necesare examinării proiectate	<p>1.1. Condițiile de lucru sunt asigurate adecvat specificului examinării.</p> <p>1.2. Ambientul este asigurat prin eliminarea surselor potențial perturbatoare</p> <p>1.3. Condițiile de lucru sunt asigurate prin obținerea de resurse materiale și tehnice necesare, suficiente și optime pentru procesul de examinare.</p> <p>1.4. Condițiile necesare examinării sunt asigurate prin verificarea cu atenție a aparatului poligraf din punct de vedere tehnic și funcțional</p> <p>1.5. Condițiile necesare examinării sunt asigurate prin verificarea sistemului de monitorizare audio-video</p>	Asigurarea condițiilor de lucru și ambientul, necesare examinării, se realizează cu profesionalism, responsabilitate, meticulozitate, conștiinciozitate, atenție și proactivitate.
2. Stabilește planul de acțiune al echipei	<p>2.1. Planul de acțiune se stabilește cu alocarea de roluri pe care persoanele interesate și competente trebuie să le îndeplinească în procesul de examinare</p> <p>2.2. Planul de acțiune se stabilește minimizând redundanțele în procesul de examinare și optimizând folosirea resurselor disponibile.</p> <p>2.3. Planul de acțiune se stabilește în funcție de variantele alternative și acoperitoare de acțiune.</p>	Stabilirea planului de acțiune al echipei se realizează cu profesionalism, responsabilitate, atenție, obiectivitate, meticulozitate, realism, pragmatism, colaborativ.
3. Asigură materialele informative necesare examinării	<p>3.1. Materialele informative sunt asigurate în mod organizat, în funcție de relevanța pentru strategia de examinare aleasă.</p> <p>3.2. Materialele informative sunt asigurate, în conformitate cu metodologia și prevederile legale privind protecția datelor</p>	Asigurarea materialelor informative necesare examinării poligraf se realizează cu profesionalism, responsabilitate, atenție, obiectivitate.
Spații: laboratoare și camere special amenajate care să corespundă standardelor metodologice		

Pregătirea procesului de examinare poligraf se poate face: individual; în cazuri speciale, în grup.

Condiții de lucru: spațiu suficient, climat adecvat, confort, aparatură omologată, validată și atestată, izolare fonică, inexistența stimulilor externi de orice fel - vizuali, auditivi etc., iluminare adecvată, poziționarea optimă a subiectului astfel încât să existe un unghi de vedere cât mai larg asupra sa etc.

Parametrii de mediu: temperatură, umiditate, microclimat etc.

Gama de variabile:

Aparatura poligraf: aparate electromecanice, aparate computerizate cu licență și documente de import care să demonstreze proveniența - Lafayette, Stoelting, Axciton, Limestone etc.

Normele metodologice poligraf prevăd ca: toată aparatura sa fie omologată, validată și testată, laboratorul unde are loc examinarea să întrunească toate criteriile metodologice - existența scaunului special, ambianță plăcută, luminozitate, condiții de microclimat etc.

Aspecte relevante privind verificarea aparaturii poligraf: calibrarea aparatului poligraf în parametrii indicați de fabricant, funcționarea senzorilor, calitatea traseelor înregistrate, existența celor minim 4 canale de înregistrare pentru reacțiile fiziologice - respirația toracică și abdominală, tensiunea arterială brahială, activitatea electrodermală a pielii -, existența opțională a canalelor auxiliare - puls, senzorul de mișcare -, surse tampon de alimentare cu energie, legături de împământare, conexiunile electronice și mecanice ale sistemului, funcționarea softurilor, dezinfectarea senzorilor care vin în contact cu pielea subiectului etc.

Disfuncționalități posibile: la poligraful electromecanic cerneala se usucă datorită lipsei capacelor pentru penițe, aparatul nu e calibrat conform cerințelor, nu există suficientă hârtie pentru diagramă, canalele nu au fost închise și au primit șocuri electromecanice, la ambele tipuri de poligraf nu există împământare, aerul nu a fost scos din tuburile pneumografe, se pierde presiune de aer din tuburile pneumografe și din manșonul de tensiune, existența unor surse care pot interfera cu senzorii etc.

Documente necesare: solicitări de examinare, declarații, procese verbale, teste, materialele care au stat la baza informării și documentării, fotografii, schițe etc.

Grup: alți experți în detectarea comportamentului simulat (psihologi, experți poligraf) sau personal de specialitate (specialiști IT etc.)

Resurse materiale folosite: aplicații software, senzori, aparatură de monitorizare audio-video, microfon, poligraf computerizat, poligraf analogic/electromecanic, instrumente auxiliare pentru realizarea testelor specifice - aspectomat, magnetofon, casetofon, video -, obiecte corp delict pentru prezentarea lor în cadrul testelor specifice etc.

Cunoștințe:

- caracteristicile tehnice și funcționale ale aparaturii utilizate
- posibile defecțiuni, incidente care pot apărea și care trebuie remediate
- prevederile metodologice poligraf
- condițiile în care trebuie să se desfășoare o examinare poligraf.

4. Realizarea interviului pre-test (unitate de competență specifică)		Nivelul de responsabilitate și autonomie 6
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrisă de elementul de competență
2. Verifică starea subiectului pentru examinare	<p>1.1. Starea subiectului pentru examinare este verificată în raport cu categoriile de persoane pentru care metodologia poligraf interzice examinarea.</p> <p>1.2. Starea subiectului pentru examinare este verificată cu respectarea prevederilor metodologice</p>	Verificarea stării subiectului pentru examinare se realizează cu profesionalism, imparțialitate, probitate, atenție, obiectivitate, justețe
2. Întocmește fișele cu datele personale ale subiectului	<p>2.1. Fișele cu datele personale sunt completate cu un cod ID</p> <p>2.2. Fișele sunt completate cu datele de stare civilă a subiectului</p> <p>2.3. Fișele sunt completate cu datele referitoare la starea de sănătate a subiectului ce urmează a fi examinat.</p>	Întocmirea fișelor cu date personale ale subiectului se realizează cu profesionalism, atenție, meticulozitate, eficiență, claritate și concizie, promptitudine, consecvență.
3. Informează subiectul în legătură cu drepturile sale	<p>3.1. Subiectul este informat în legătură cu toate drepturile sale</p> <p>3.2. Subiectul este informat în legătură cu drepturile sale acordându-i-se răspuns la orice întrebare, în conformitate cu prevederile metodologice și legislația în vigoare</p>	Informarea subiectului în legătură cu drepturile sale se realizează cu profesionalism, probitate, demnitate, deontologie, calm, obiectivitate.
4. Prezintă subiectului scopul examinării poligraf	<p>4.1. Scopul examinării poligraf este prezentat, explicându-i-se subiectului care este cauza cercetată.</p> <p>4.2. Scopul examinării este prezentat cu exactitate</p> <p>4.3. Scopul examinării este prezentat precizându-se bănuielile formulate de solicitant.</p> <p>4.4. Scopul examinării este prezentat eliminând problematica colaterală</p>	Prezentarea scopului examinării poligraf către subiectul examinării se realizează cu profesionalism, eficiență, adaptabilitate, deontologie, probitate, etică, justețe.
5. Efectuează interviul investigativ	<p>5.1. Interviul investigativ este efectuat cu respectarea prezumției de nevinovăție</p> <p>5.2. Interviul investigativ este efectuat în sensul obținerii de informații suplimentare din partea subiectului</p>	Efectuarea interviului investigativ se face cu profesionalism, imparțialitate, neutralitate, meticulozitate, perseverență, atenție, obiectivitate, probitate și deontologie profesională.

	<p>5.3. Interviul investigativ este efectuat în scopul aducerii subiectului în starea psihoemoțională optimă pentru examinare;</p> <p>5.4. Interviul investigativ este efectuat prin focalizarea pe problematica relevantă, adaptat particularităților cauzei și subiectului examinat;</p> <p>5.5. Interviul investigativ este efectuat cu identificarea și consemnarea acordului/ refuzului subiectului privind examinarea poligraf, conform prevederilor metodologice în vigoare.</p>	
6. Prezintă subiectului aparatura poligraf și principiile de funcționare ale sistemului	<p>6.1. Aparatura poligraf și principiile de funcționare ale sistemului poligraf sunt prezentate printr-un limbaj adecvat caracteristicilor pregătirii și personalității subiectului</p> <p>6.2. Aparatura poligraf și principiile de funcționare ale sistemului poligraf sunt prezentate în detaliu, prin descrierea componentelor sistemului poligraf și rolurilor acestora.</p>	Prezentarea aparaturii poligraf și a principiilor de funcționare a aparatului se realizează cu atenție, politețe, profesionalism, eficiență, consecvență.
7. Prezintă subiectului întrebările testelor poligraf	<p>7.1. Întrebările testelor sunt prezentate printr-un limbaj pe înțelesul subiectului, asigurându-se că acesta a perceput conținutul informațional al fiecărei întrebări.</p> <p>7.2. Întrebările testelor sunt prezentate, identificând aspecte de revizuit, dacă situația o impune</p> <p>7.3. Întrebările testelor sunt prezentate după instruirea subiectului în privința formulării unui posibil răspuns, afirmativ sau negativ, pentru fiecare întrebare</p> <p>7.4. Întrebările testelor sunt prezentate subiectului sub semnătură de luare la cunoștință a conținutului acestora, în vederea asigurării posibilității de consemnare a răspunsurilor primite de la subiect.</p>	Prezentarea întrebărilor testelor poligraf se realizează cu profesionalism, deontologie, claritate, coerență, simplitate, meticulozitate, obiectivitate, neutralitate, nediscriminare, consecvență.
8. Întocmește evaluarea comportamentală a	8.1. Evaluarea comportamentală a subiectului este întocmită pe tot parcursul desfășurării discuțiilor	Întocmirea evaluării comportamentale se realizează cu profesionalism,

subiectului	<p>pre-test</p> <p>8.2. Evaluarea comportamentală a subiectului este întocmită în scopul analizării comportamentului verbal și nonverbal al acestuia.</p> <p>8.3. Evaluarea comportamentală a subiectului este întocmită fără prejudecăți și nediscriminatorie</p> <p>8.4. Evaluarea este întocmită în mod dinamic, prin raportarea și adaptarea permanentă a noilor elemente despre subiect la cele preexistente.</p>	organizare, eficiență, atenție, meticulozitate, scrupulozitate, promptitudine, obiectivitate.
-------------	--	---

Contexte:

Locul de derulare a interviului pre-test, poate fi: laborator poligraf; cameră special amenajată în proximitatea camerei de examinare sau alte locații special amenajate, cu respectarea prevederilor metodologiei și legale.

Condiții de mediu: temperatură, umiditate, microclimat etc.

Autonomie în desfășurarea interviului pre-test: individual

Imprevizibilitatea activităților: schimbarea poziției subiectului în privința declarațiilor

Gama de variabile:

Starea subiectului: normalitate psihofiziologică, stare de sănătate, "apt pentru examinare"-subiectul nu se află sub influența vreunei substanțe sau medicament care să îi afecteze traseele, nu suferă de afecțiuni fizice/psihice grave, cronice, nu se află într-o stare de oboseală accentuată sau stres datorată unor anchete anterioare excesive, subiectul nu este minor, nu se află în stare de graviditate etc.

Problematika colaterală: preocupări ale subiectului, nelegate de cauza investigată, care pot parazita, influența nedorit, derularea normală a testului.

Pot avea potențial anxiogen sau doar să păstreze focusul atențional al subiectului pe alte topici decât cele de interes pentru examinare.

Pot fi preocupări legate de starea de sănătate, de situația familială, de interesul examinatorului, de justetea actului judiciar în care este investigat, și altele asemenea, sau pot fi interpretări și convingeri greșite ale subiectului vis-à-vis de ce i se cere să proceseze mental în decursul examinării, cum ar fi înțelegerea greșită a semnificației unei întrebări sau a unei situații în curs de clarificare în timpul interviului pre-test.

Aspecte relevante privind testarea: respectarea legii, respectarea Drepturilor Omului, respectarea dreptului de a accepta/refuza examinarea, respectarea principiilor metodologiei poligraf, respectarea libertății persoanei de a-și prezenta punctul de vedere asupra faptei pentru care este cercetată, respectarea prezumției de nevinovăție etc.

Datele necesare privind testarea: informarea cu privire la laboratorul în care subiectul se află și cu privire la expertul care va conduce examinarea, prezentarea calității de bănuț și a motivelor suspiciunilor, descrierea pașilor de parcurs, prezentarea principiului de funcționare a aparatului, completarea fișe personale și a fișei medicale, obținerea acordului nevințiat al subiectului în privința examinării sau a refuzului pentru testare, explicarea problematicei emoțiilor, discutarea problematicei relevante a cauzei cercetate, prezentarea, discutarea și revizuirea întrebărilor înainte de începerea efectivă a testării, discutarea modului în care se materializează rezultatele examinării etc.

Pregătirea subiectului: oferirea de către examinator a tuturor informațiilor necesare astfel încât, la final, subiectul să fie apt de testare și convins de precizia aparatului, să fie focalizat pe cauza de cercetat și eliberat de orice preocupare colaterală - acordarea unui timp suficient pentru discutarea problemelor relevante, posibilitatea subiectului de a explica amănunțit

răspunsurile, demonstrarea înțelegerii procesului poligraf și crearea condițiilor de cooperare, discutarea oricăror nelămuriri ridicate de subiect etc., verificarea percepției corecte a subiectului asupra informațiilor primite și obținerea feedbackului de la acesta prin atitudinea și poziția față de testare etc.

Metode specifice de verificare a stării subiectului: observare directă, interviu, dialog, analiza documentelor medicale care certifică o anumită afecțiune etc.

Informații generale privind subiectul - incluse în fișa individuală de anamneză: date de identificare, locuri anterioare de muncă, părinți, studii, experiență, date despre familie etc.

Informații particulare:

- privind starea psihofiziologică a subiectului - incluse în fișa medicală: consum de droguri, de alcool, boli cronice cardiace sau respiratorii, starea de oboseală actuală, examinări poligraf anterioare, starea de sarcină etc.
- privind atitudinea față de testare - incluse în declarația de consimțământ sau procesul verbal de refuz: acord neviciat/refuz și motivul refuzului.

Documente specifice de înregistrare: fișa individuală de anamneză, fișa medicală, declarația de consimțământ, procesul verbal de refuz.

Aspecte verbale: intensitatea, tonalitatea, ritmul vocii, expresii, cuvinte folosite, cursivitate în expunere, capacitatea de argumentare, modalitatea prin care prezintă fapta pentru care este cercetat etc.

Aspecte nonverbale: expresii faciale, mișcări ale corpului, poziția, mișcări ale brațelor, picioarelor etc.

Metode specifice de evaluare comportamentală: observarea clinică, înregistrarea și analizarea reacțiilor verbale/nonverbale ale subiectului, stabilirea apartenenței lor la simptomatologia persoanei sincere sau la a celei nesincere, coroborarea tuturor informațiilor disponibile despre subiect, ajustarea portretului psihologic schițat înainte de examinare cu noi elemente apărute în timpul examinării pre-test, atribuirea unei valori pozitive sau negative fiecărui aspect comportamental care îl privește pe subiect, însumarea acestor valori la final pentru a stabili care sunt cele predominante, identificarea tipologiei psihologice căreia subiectul îi aparține și anticiparea reacțiilor sale comportamentale și fiziologice, corelarea elementelor verbale cu cele nonverbale pentru a stabili dacă există o compatibilitate, o coerență, o unitate între acestea etc.

Abordarea numerică: cuantificarea reacțiilor fiziologice obținute pe diagramele poligraf prin tehnici de scorare specifice.

Problematika relevantă a cauzei: problematica care este verificată sub aspectul sincerității subiectului, cu ajutorul tehnicii poligraf

Întrebările testului: neutre, de control - exclusive, nonexclusive, simptomatice, relevante de sacrificiu, relevante, de control intern - teamă, speranță, de eroare etc.

Ordinea întrebărilor: întrebarea relevantă de sacrificiu, întrebările de control intern, întrebările relevante, întrebările de control, întrebările neutre, întrebările simptomatice.

Prevederile metodologice se referă la ordinea de adresare a întrebărilor, tipurile de întrebări, tipurile de teste, persoanele prezente la testare, restricții etc.

Date preliminare: varianta preliminară de răspuns – afirmativă sau negativă - la fiecare întrebare, ajustarea întrebărilor în funcție de răspunsul dat de subiect, acordul scris (prin semnătură) al subiectului privind întrebările și opțiunea de răspuns etc.

Metodologia poligraf cu privire la înregistrarea datelor preliminare: motivul dezacordului, acordul nu este viciat – este liber consimțit

Forme specifice de înregistrare a variantei de răspuns: în scris, formă electronică, înregistrare audio, înregistrare video.

Cunoștințe:

- psihologie umană - tipuri de personalități, temperamente, caractere, reacțiile umane în condiții de stres, comportament verbal/nonverbal
- fiziologie, psihologie judiciară, psihopatologie, psihopatologie judiciară, psihofarmacologie

- tipologii de infractori și de victime
- metodologia poligraf,
- statutul expertului poligraf, codul etic și deontologic,
- principiile unei comunicări eficiente
- tehnici de interviuare
- metode de evaluare comportamentală

5. Examinarea subiectului cu tehnica poligraf (unitate de competență specifică)		Nivelul de responsabilitate și autonomie 6
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrisă de elementul de competență
1. Conectează subiectul la aparatul poligraf	<p>1.1. Subiectul este conectat la canalele de înregistrare ale aparatului poligraf prin atașarea pe subiect a senzorilor de monitorizare și înregistrare a parametrilor fiziologici ai acestuia.</p> <p>1.2. Subiectul este conectat la canalele de înregistrare ale aparatului poligraf fără a crea un disconfort fizic.</p> <p>1.3. Subiectul este conectat la canalele de înregistrare ale aparatului poligraf fără a fi deranjat de vreunul din senzori.</p> <p>1.4. Subiectul este conectat la canalele de înregistrare ale aparatului poligraf urmărind, după caz ajustarea senzorului care îi provoacă disconfort.</p>	Conectarea subiectului la aparatul poligraf se realizează cu profesionalism, probitate, deontologie, atenție, politețe, calm, meticulozitate.
2. Aplică testul de stimulare specifică	<p>2.1. Testului de stimulare specifică este aplicat după o instruire a subiectului cu privire la regulile la care trebuie să se conformeze.</p> <p>2.2. Testul de stimulare specifică este aplicat adecvat, în scopul eliminării factorului de stres datorat elementului de noutate.</p> <p>2.3. Testul de stimulare specifică este aplicat cu acuratețe și în scopul obținerii unei mostre a ritmului fiziologic al subiectului în condiții de normalitate.</p>	Aplicarea testului de stimulare specifică se realizează cu profesionalism, eficiență, atenție, adaptare, calm, fermitate.
3. Aplică testele poligraf în cauza cercetată	<p>3.1. Testele alese pentru cauza cercetată sunt aplicate folosind întrebările anunțate și semnate de subiect.</p> <p>3.2. Testele poligraf în cauza cercetată sunt aplicate în mod repetat, la intervale de timp, de fiecare dată ordinea întrebărilor fiind modificată pentru evitarea eventualelor reacții anticipate ale subiectului.</p>	Aplicarea testelor poligraf se realizează cu profesionalism, probitate, atenție, meticulozitate, consecvență, obiectivitate, fermitate, organizare.

	3.3. Testele poligraf în cauza cercetată sunt aplicate sub formă de „baterii”, incluzând și teste specifice sau suplimentare	
<p>Contexte: Examinarea subiectului cu tehnica poligraf se realizează în: – laboratoare și camere special amenajate care corespund standardelor metodologice impuse – climat, confort, temperatură adecvată, aparatură omologată, validată și atestată, izolare fonică, eliminarea stimulilor externi de orice fel Persoanele care participă la administrarea testelor: expertul și subiectul. În situații excepționale, în grup foarte restrâns, doar cu respectarea strictă a metodologiei Imprevizibilitatea activităților: schimbarea poziției subiectului în privința declarațiilor Situații de risc: un comportament neadecvat din partea subiectului, verbal și/sau fizic</p>		
<p>Gama de variabile: <i>Aspecte relevante:</i> informații privind senzorii aparatului, recomandări de evitare a mișcărilor corporale, de adoptare a unui comportament firesc, natural, sugestii legate de modalitatea subiectului de a răspunde la întrebări - care este momentul răspunsului, sub aspectul inteligibilității să existe o claritate a răspunsurilor, sub aspectul volumului să existe o fermitate a răspunsurilor etc. <i>Testul de stimulare specifică:</i> test de calibrare și control <i>Pregătirea adecvată a subiectului:</i> atașarea senzorilor astfel încât expertul să aibă un contact fizic minim cu subiectul; liniștirea, întărirea încrederii în precizia aparatului și în calitatea procesului de examinare, încărcarea emoțională a subiectului - diminuarea sentimentului de teamă în cazul persoanelor nevinovate, întărirea sentimentului de teamă în cazul persoanelor vinovate. <i>Tipuri de teste folosite:</i> toate testele standardizate și validate. <i>Aparatură folosită:</i> - poligraf electromecanic - poligraf computerizat - Lafayette, Stoelting, Axciton, Limestone etc. <i>Natura problematicii cercetate:</i> săvârșirea unei infracțiuni, crearea de prejudicii, obținerea de avize, scurgere de informații confidențiale, ocuparea unui post sau unei funcții, angajare, loialitate față de angajator, verificarea unor afirmații sau poziții exprimate verbal sau în scris, verificarea corectitudinii în administrarea și manipularea de valori materiale, prevenție, inocentarea subiecților etc. <i>Caracteristicile subiectului:</i> nivel de educație, nivel de emotivitate, nivel de reactivitate fiziologică, tip de activitate profesională desfășurată etc. <i>Metodologia poligraf în administrarea testelor:</i> numărul de examinări pe zi variază între 1 și maxim 5, cu o durată medie de 90 minute per examinare, pentru prevenirea instalării stării de oboseală la examinator și menținerea randamentului profesional; număr minim suficient de aplicări: trei pentru fiecare baterie de teste, durata fiecărui test fiind de maxim 9 minute, iar intervalul dintre întrebări fiind de minim 25 secunde. <i>Artefacte:</i> tipuri de factori perturbatori, stimuli externi care afectează calitatea traseelor fiziologice - ex: zgomote, căscat, strănut, oftat, tuse, mișcări, contracții musculare etc. <i>Elemente relevante:</i> reacțiile fiziologice înregistrate pe diagramă. <i>Concluzia rezultatelor preliminare:</i> rezultat neconcludent, tentative de eludare a testului - mișcări intenționate, control respirator etc.- existența unor elemente perturbatoare cum ar fi afecțiuni medicale nedeclarete, ingerarea de medicamente nedeclarat etc. <i>Testele suplimentare:</i> teste de elucidare și investigare specifică a cauzei, pentru elucidarea unor reacții fiziologice nefirești - ex: testul complexului de vinovăție, testul da, testul răspunsului mut, etc., teste de sondare aprofundată a cauzei - ex: teste pentru identificarea locului în care sunt ascunse victime ale infracțiunii de omor, teste de verificare a gradului de implicare în comiterea faptei, teste pentru stabilirea quantumului prejudiciului, teste pentru identificarea</p>		

unor victime ale infracțiunilor, teste pentru identificarea obiectelor sustrase, teste pentru identificarea locului unde sunt ascunse obiectele corp delict, teste pentru stabilirea altor persoane care au participat la săvârșirea faptei, etc.; teste specifice - teste în care se folosesc stimuli vizuali - fotografii de persoane, de locuri, de obiecte dispărute-sau stimuli auditivi, prezența subiectului cu ajutorul aspectomatului, casetofonului etc.

Grup: alți experți în detecția comportamentului simulat

Ordinea de administrare a testelor: în funcție de planul de examinare al expertului, în funcție de poziția subiectului față de cauza cercetată, în funcție de rezultatele obținute în urma analizei preliminare etc.

Cunoștințe:

- metodologia poligraf
- modul de funcționare a poligrafului mecanic/computerizat
- modul de utilizare a aplicațiilor software
- fiziologia umană - analizatori, sistemul nervos central, sistemul nervos autonom, stocarea informațiilor în memorie, activarea sistemelor simpatic și parasimpatic

6. Interpretarea diagramelor poligraf (unitate de competență specifică)		Nivelul de responsabilitate și autonomie 6
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrisă de elementul de competență
1. Analizează calitativ diagramele obținute	<p>1.1. Diagramele obținute sunt analizate prin procesarea evoluției valorilor parametrilor fiziologici înregistrați la începutul, la sfârșitul și pe tot parcursul examinărilor.</p> <p>1.2. Diagramele poligraf sunt analizate la modul general, prin studierea traseelor acestora în vederea identificării anomaliilor funcționale în ritmul fiziologic sau a manoperelor de eludare a detecției.</p> <p>1.3. Diagramele obținute în examinări sunt analizate pentru identificarea și eliminarea artefactelor marcate în timpul testării.</p> <p>1.4. Diagramele poligraf obținute sunt analizate pentru relevarea de modele de reactivitate particulare subiectului examinat.</p> <p>1.5. Diagramele poligraf sunt analizate, relevând orice eroare posibilă înregistrată în timpul examinărilor.</p>	Analiza diagramelor obținute în examinarea poligraf se realizează cu profesionalism, responsabilitate, organizare, eficiență, rigurozitate, meticulozitate, atenție, obiectivitate.
2. Analizează cantitativ datele înregistrate	<p>2.1. Datele înregistrate pe diagrame sunt analizate din punct de vedere al nivelului de preocupare al subiectului pe diversele problematici abordate în test.</p> <p>2.2. Datele înregistrate sunt analizate de către expert prin scorarea automată oferită de softurile de specialitate</p> <p>2.3. Datele înregistrate în diagrame sunt analizate de expert prin scorarea manuală</p>	Analiza cantitativă a datelor înregistrate se realizează cu profesionalism, atenție, logică, obiectivitate, consecvență, scrupulozitate și rigurozitate, răbdare și organizare.
3. Evaluează diagramele obținute	<p>3.1. Diagramele obținute sunt evaluate ținând cont de evoluția reactivității fiziologice a subiectului la întrebările testului</p> <p>3.2. Diagramele sunt evaluate</p>	Evaluarea diagramelor obținute se realizează cu profesionalism, responsabilitate, adaptare, eficiență, obiectivitate, imparțialitate.

	<p>folosind sistemul de analiză comparativ, care relevă semnificația evoluției preocupării subiectului</p> <p>3.3. Diagramele poligraf sunt evaluate folosind obiectiv concluziile rezultate din evoluția comportamentală a subiectului de-a lungul întregii examinări, pentru a identifica concordanța dintre aceasta și rezultatele înregistrate în reacțiile fiziologice din diagramele testelor aplicate.</p>	
4. Adoptă decizia preliminară privind rezultatul examinării	<p>4.1. Decizia preliminară în privința rezultatelor examinărilor subiectului în raport cu cauza cercetată este adoptată coroborând toate rezultatele analizelor și a interpretărilor reacțiilor fiziologice și comportamentale și folosind metode obiective, logice, deductive, statistice, matematice și analitice.</p> <p>4.2. Decizia preliminară este adoptată fundamentat, bazată pe argumente și probe materiale concrete și încadrându-se în tipurile de diagnostic stabilite</p>	Adoptarea deciziei preliminare privind rezultatul examinării se realizează cu profesionalism, responsabilitate, fermitate, autoritate, obiectivitate.
<p>Contexte:</p> <p>Interpretarea diagramelor poate avea loc în: cameră separată de cea de examinare, interpretarea nerealizându-se în prezența subiectului și/sau în laboratorul poligraf</p> <p>Interpretarea diagramelor se poate face: individual; în situații speciale, motivat, în grup colaborativ de experți.</p> <p>Condiții de mediu: spațiu distinct, separat fără factori perturbatori</p>		
<p>Gama de variabile:</p> <p>Elemente înregistrate: calitatea și normalitatea traseelor pe toată durata testării, marcarea începutului și sfârșitului fiecărei diagrame, modul în care subiectul dă răspunsurile: intens/slab, ferm/ambiguu, scurt/prelung, cu latență/cu anticipare, reacțiile fiziologice apărute pe diagrama poligraf pe cele 5 trasee: respirație abdominală, respirație toracică, puls, tensiune arterială, rezistența galvanică a pielii, numărul artefactelor/ incidentelor marcate în timpul examinării, eventuale modificări de trasee sau artefacte nemarcate: stare de boală sau anormalitate a subiectului, intervale de minim 25 secunde între întrebări, eventuale schimbări în răspunsurile date de subiect față de cele anunțate în examinarea pretest, eventuale manopere de eludare a testului (modificări intenționate de ritm fiziologic cu scopul de a se sustrage detecției, unitatea dintre traseele tuturor diagramelor etc.</p> <p>Artefacte: stimuli exteriori care pot afecta calitatea traseelor pe diagrama poligraf - zgomote perturbatoare, mișcări ale subiectului, strănut, căscat, oftat, tușit etc.</p> <p>Modele de nesinceritate: diverse reacții ale sistemului nervos autonom, transpuse în plan fiziologic, care însoțesc răspunsurile de nesinceritate ale examinatului la întrebările-stimul transmise de examinator</p> <p>Erori poligraf: rezultate din lipsa de experiență a examinatorului, pregătirea inadecvată a subiectului în discuția pre-test, formularea eronată a întrebărilor, folosirea unor aparate care nu</p>		

corespund metodologiei poligraf, erori în interpretarea datelor fiziologice din diagrame etc.

Metode specifice de interpretare: aplicarea tehnicilor de scorare manuală - interpretarea comparativă a traseelor pentru fiecare diagramă în parte, interpretarea comparativă a fiecărei problematici specifice la nivelul tuturor diagramelor, cuantificarea reacțiilor prin atribuirea unei valori matematice fiecărui traseu și însumarea totală a valorilor, computerizată - Polyscore, Quest, Identifi, OSS, Rank, Zone, etc., coroborarea rezultatelor scorării cu evaluarea clinică din discuția pre-test - se compară reacțiile comportamentale manifestate de subiect pe parcursul întregii examinări cu rezultatele testelor poligraf pentru a se stabili dacă există unitate, coerență, compatibilitate între acestea, realizarea analizei comportamentale a subiectului pe parcursul examinării propriu-zise etc.

Grup: alți experți în detecția comportamentului simulat

Informații disponibile: datele fiziologice culese din diagrama poligraf și evaluarea comportamentală globală asupra subiectului

Tipuri posibile de diagnostic: sincer - cert negativ, nesincer - cert pozitiv, neconcludent - imposibilitatea examinatorului de a se pronunța și propunerea unei eventuale reexaminări.

Cunoștințe:

- modalități de identificare a modelelor de nesinceritate,
- modalitățile de interpretare, scorare a diagramelor,
- fiziologia umană,
- modalități de identificare a artefactelor

7. Realizarea interviului investigativ post-test (unitate de competență specifică)		Nivelul de responsabilitate și autonomie
		6
Elemente de competență	 criteriile de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	 Criteriile de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrisă de elementul de competență
1. Prezintă subiectului rezultatele preliminare ale examinării	1.1. Rezultatele preliminare ale examinării sunt prezentate subiectului folosind un limbaj direct, adecvat nivelului de instruire al acestuia. 1.2. Rezultatele preliminare ale examinării sunt prezentate subiectului, cu menționarea datelor tehnice care susțin afirmațiile 1.3. Rezultatele preliminare ale examinării sunt prezentate subiectului, cu obținerea unui feedback relevant din partea acestuia.	Prezentarea subiectului a rezultatelor preliminare ale examinării se realizează într-o manieră demonstrativă, cu profesionalism, responsabilitate, autoritate, fermitate, eficiență.
2. Culege informații suplimentare privind cauza investigată	2.1. Informațiile suplimentare privind cauza investigată sunt culese prin aplicarea tehnicilor de investigare specifice, având în vedere și o analiză comportamentală obiectivă a subiectului examinat. 2.2. Informațiile suplimentare privind cauza investigată sunt culese pe baza afirmațiilor subiectului și a raportului de cauzalitate dintre subiect și cauza punctuală 2.3. Informațiile suplimentare sunt culese printr-un dialog investigativ eficient, adecvat pentru cauza investigată.	Culegerea de informații suplimentare privind cauza investigată se realizează cu atenție, eficacitate, proactivitate, obiectivitate, deontologie, meticulozitate.
3. Exploatează informațiile culese	3.1. Informațiile culese sunt exploatate ținându-se cont de toate rezultatele analizelor tehnice, rezultatele obținute prin interpretarea reacțiilor fiziologice și comportamentale. 3.2. Informațiile culese sunt exploatate folosind metode obiective, logice, deductive, statistice, matematice și analitice. 3.3. Informațiile culese sunt exploatate având în vedere o imagine cât mai obiectivă și mai	Exploatarea informațiilor culese se realizează profesionist, logic, organizat, eficient, prompt, adaptat.

	<p>apropiată de realitate a cauzei investigate și eliminarea informațiilor parazitare sau lipsite de susținere materială sau informațională.</p> <p>3.4. Informațiile culese sunt exploatare în vederea obținerii unei recunoașteri, directe sau indirecte, în funcție de specificul situației.</p> <p>3.5. Informațiile culese sunt exploatare în scopul găsirii unor noi teste de aplicat în contextul schimbării depozițiilor subiectului</p>	
--	--	--

Contexte:

Realizarea interviului investigativ post-test poate avea loc în: cameră special amenajată, dedicată, aflată în proximitatea camerei de examinare; în situații excepționale, în alte locații special amenajate, cu respectarea metodologiei și a prevederilor legale.

Realizarea interviului investigativ post-test se poate face: individual, de către expertul examinator; în situații excepționale, în grup colaborativ cu experți în detecția comportamentului, cu respectarea prevederilor legale și a metodologiei.

Imprevizibilitate în interviul post test: atitudinea față de rezultat a subiectului, posibile reacții agresive

Gama de variabile:

Informații suplimentare: obținerea de recunoașteri asupra faptei, sondarea cauzei prin recurgerea la alte teste suplimentare, care vizează amănunte despre arma crimei, locul unde a fost ascuns cadavrul, locul unde au fost ascunși banii, complicii, locul unde au fost ascunse obiectele provenite din sustrageri, motivele care au stat la baza comiterii faptei etc.

Specificul situației: poziția subiectului față de comunicarea rezultatului - recunoaștere parțială, recunoaștere totală, negare, transferul vinovăției asupra altor persoane etc.

Evaluarea comportamentală: analiza reacțiilor subiectului, a gradului de relevanță în explicațiile furnizate, a modului de raportare față de rezultatul comunicat, etc. - în cazul existenței unor incertitudini, evaluarea comportamentală din discuția post-test poate conduce la infirmarea sau confirmarea părerii expertului.

Metodologia poligraf: dreptul la informare a persoanei examinate în conformitate cu Drepturile Omului - acestea i se comunică rezultatele obținute în urma testării, argumentarea de către expert a concluziei comunicate, ascultarea subiectului cu privire la poziția sa față de cauză și față de rezultatul comunicat, oferirea de explicații tuturor problemelor ridicate de subiect, în situația apariției unor noi informații sau în situația schimbării de atitudine a subiectului față de cauză, se poate proceda la un nou test de verificare a veridicității în declarații.

Tehnici de investigare specifice: tehnici de interogare, tehnici de ascultare, tehnici de abordare a comportamentului uman în ideea obținerii unor recunoașteri etc.

Proceduri standard: semnătura subiectului care certifică încheierea examinării, - subiectul atestă că nu au existat amenințări, atingeri ale persoanei sale, că nu i s-au făcut promisiuni legate de examinare, că a fost bine tratat etc.

Grup: alți experți în detecția comportamentului simulat

Elementele relevante pentru cauza de cercetat: cine este autorul faptei, care au fost complicii, care a fost cuantumul prejudiciului, unde au fost ascunse obiectele sustrase, aspecte suplimentare despre cauză ieșite la iveală în urma interviului investigativ post-test, motivul pentru care a fost comisă fapta etc.

Aspectele esențiale privind subiectul investigat: comportamentul verbal, nonverbal al subiectului pe parcursul examinării - evaluat ca fiind sincer sau nesincer și comportamentul

verbal, nonverbal din timpul interviului investigativ post-test - evaluat ca fiind sincer sau nesincer coroborate cu interpretarea reacțiilor psihofiziologice din diagramele poligraf etc.

Cunoștințe:

- tehnicile de interogare și persuasiune;
- metode de abordare a subiectului în vederea obținerii unor recunoașteri;
- tehnici de ascultare;
- tipuri de teste suplimentare
- cunoștințe despre psihologia mărturiei și a mărturisirii.

8. Efectuarea expertizei poligraf (unitate de competență specifică)		Nivelul de responsabilitate și autonomie 6
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrisă de elementul de competență
1. Analizează informațiile obținute în procesul de examinare poligraf	<p>1.1. Informațiile obținute în procesul de examinare poligraf sunt analizate cu respectarea prevederilor metodologice</p> <p>1.2. Informațiile obținute în procesul de examinare poligraf sunt analizate în totalitate, corelate cu cele obținute în interviul post-test.</p> <p>1.3. Informațiile obținute în procesul de examinare poligraf sunt analizate în mod schematizat și structurat, cronologic, logic, coerent și sintetic, în vederea prezentării în expertiză.</p> <p>1.4. Informațiile obținute în procesul de examinare poligraf sunt analizate astfel încât să poată fi înțelese cu claritate de orice persoană și să nu lase loc interpretărilor.</p>	Analiza informațiilor obținute în procesul de examinare poligraf se realizează cu profesionalism, probitate, logică, argumentare, motivare, justete, obiectivitate, organizare, eficiență.
2. Adoptă decizia finală privind sinceritatea subiectului	<p>2.1. Decizia finală privind sinceritatea subiectului este adoptată prin coroborarea tuturor informațiilor obținute.</p> <p>2.2. Deciziei finale privind sinceritatea este adoptată, fundamentat, pe baza elementelor științifice, materiale și probatorii.</p> <p>2.3. Decizia finală este adoptată pe bază de dovezi clare și precise astfel încât ele să poată fi studiate cu ușurință de către orice alt examinator.</p> <p>2.4. Decizia finală privind sinceritatea subiectului este adoptată în conformitate cu prevederile metodologiei poligraf și ale codului deontologic</p>	Adoptarea deciziei finale se realizează cu probitate, fermitate, autoritate, responsabilitate, obiectivitate.
3. Redactează raportul de expertiză	<p>3.1. Raportul de expertiză este redactat într-o formă corespunzătoare normelor legale din codul de procedura penală și a metodologiei poligraf.</p> <p>3.2. Raportul de expertiză este</p>	Redactarea raportului de expertiză se realizează cu profesionalism, atenție, meticulozitate, claritate, coerență, structurare și organizare.

	<p>redactat cu îndeplinirea condițiilor de conținut prevăzute de legislația în vigoare.</p> <p>3.3. Raportul de expertiză este redactat cu precizarea tuturor informațiilor generale și specifice privind subiectul examinat și decizia finală.</p>	
<p>Contexte:</p> <p>Efectuarea expertizei poligraf are loc în: cameră special amenajată, dedicată, în proximitatea camerei de examinare; în situații speciale, în alte locații special amenajate, cu respectarea metodologiei și a prevederilor legale.</p> <p>Efectuarea expertizei poligraf se poate face: individual; în situații excepționale, colaborativ, în grup de experți.</p> <p>Condiții de mediu: cameră separată, închisă pentru a facilita concentrarea expertului în elaborarea expertizei și în același timp asigurându-se confidențialitatea datelor</p>		
<p>Gama de variabile:</p> <p>Grup: alți experți în detecția comportamentului simulat</p> <p>Dovezi privind examinarea: înregistrări scrise, înregistrări audio-video, însemnări proprii ale expertului.</p> <p>Prevederile metodologiei poligraf și ale codului deontologic: evitarea în raportul de expertiză a oricăror aprecieri sau deducții logice care depășesc obiectul solicitării formulate; menținerea incoruptibilității și a integrității morale a expertului etc.</p> <p>Normele metodologiei poligraf: folosirea termenilor uzuali, utilizarea unui limbaj fără echivoc, care nu dă naștere la interpretări.</p> <p>Condițiile legislației în vigoare: raportul de expertiză este redactat în scris numai de către expert și respectă structura standard - o parte introductivă, o parte de cuprins, o parte de final - incluzând toate informațiile necesare.</p> <p>Informații generale: datele de identificare ale solicitantului examinării, data efectuării examinării, numele și prenumele expertului poligraf, datele de identificare ale laboratorului autorizat care a efectuat examinarea, data întocmirii raportului de expertiză, datele de identificare ale subiectului examinat.</p> <p>Informații specifice: motivele pentru care a fost solicitată examinarea și specificarea cauzei cercetate, date despre îndeplinirea prevederilor metodologice referitoare la informarea subiectului, declarația de consimțământ la examinare, aducerea la cunoștință a întrebărilor, specificarea întrebărilor relevante și a opțiunilor de răspuns ale subiectului, menționarea tipului de test efectuat și a numărului de teste administrate, eventuale mențiuni făcute de subiect vis-a-vis de cauză înainte de test sau după comunicarea rezultatului, interpretarea expertului asupra comportamentului subiectului pe parcursul examinării, rezultatul interpretării răspunsurilor date de subiect la întrebările relevante ale cauzei, evaluarea subiectului sub aspectul sincerității, demonstrarea modului în care s-a ajuns la concluzia finală, prezentarea concluziei finale, semnătura expertului.</p> <p>Modalități specifice de adoptare a deciziei finale privind sinceritatea subiectului:</p> <p>1. în ritmul fiziologic al subiectului au fost identificate reacții de nesinceritate; 2. în ritmul fiziologic al subiectului nu au fost identificate reacții de nesinceritate; 3. imposibilitatea</p>		

pronunțării / rezultat neconcludent.

Cunoștințe:

- legislația în vigoare
- cerințele de formă și conținut ale raportului de expertiză
- normele de exprimare în limbajul scris la redactarea rapoartelor de expertiză
- cunoștințe temeinice privind metodologia

9. Asistarea solicitantului în legătură cu cauza cercetată (unitate de competență specifică)		Nivelul de responsabilitate și autonomie 6
Elemente de competență	Criterii de realizare asociate rezultatului activității descrise de elementul de competență	Criterii de realizare asociate modului de îndeplinire a activității descrisă de elementul de competență
1. Prezintă solicitantului decizia finală a examinărilor	<p>1.1. Decizia finală a examinărilor este prezentată solicitantului explicitând detaliile științifice și tehnice în legătură cu rezultatele examinării.</p> <p>1.2. Decizia finală a examinărilor este prezentată solicitantului, cu respectarea limitelor în care trebuie interpretate rezultatele examinării, evitând elaborarea altor concluzii sau deducții care nu au acoperire în examinarea respectivă sau în realitate.</p> <p>1.3. Decizia finală a examinărilor este prezentată solicitantului fără a da detalii referitoare la intimitatea subiectului examinat sau informații care nu au legătură cu cauza investigată.</p>	Prezentarea deciziei finale a examinărilor către solicitant se realizează cu profesionalism, autoritate, claritate, coerență, promptitudine, imparțialitate, folosindu-se un limbaj profesional, direct, concret, obiectiv și pe înțelesul acestuia.
1. Acordă asistență de specialitate	<p>1.1. Asistența de specialitate este acordată solicitantului prin explicarea oricărei întrebări ce vizează întreaga activitate de examinare desfășurată în cauza respectivă.</p> <p>1.2. Asistența de specialitate este acordată solicitantului prin recomandări formulate în limita competențelor profesionale și prin oferirea de alternative, în vederea soluționării juste, legale și adecvate naturii cauzei investigate</p>	Acordarea asistenței de specialitate se realizează cu profesionalism, promptitudine, probitate, deontologie, obiectivitate.
<p>Contexte: Acordarea de asistență solicitantului în legătură cu cauza cercetată poate avea loc la: laborator poligraf, sediu profesional, sediul solicitantului, alte spații de interes pentru cauză, cu respectarea prevederilor legale, metodologiei și a codului etic și deontologiei profesionale. Acordarea de asistență solicitantului se poate face: individual; în situații speciale, în grup colaborativ, cu alți experți, cu respectarea prevederilor legale și a metodologiei. Condiții de mediu: spații închise pentru asigurarea confidențialității</p>		

Gama de variabile:

Solicitantul: persoana abilitată să intre în posesia raportului de expertiză, persoana examinată, beneficiarul, diverse instituții, autorități, etc.

Metode specifice de informare: raport de expertiză scris, discuție directă etc.

Rezultatul: concluziile privind subiectul - sincer, nesincer, neconcludent

Informații relevante: date suplimentare referitoare la expertiză sau examinare, date referitoare la metodologia poligraf, proceduri, interpretări comportamentale etc.

Asistență de specialitate: formularea unor recomandări în ceea ce privește subiectul examinat, formularea unor sugestii privind procedurile de prevenire a unor fapte similare, propunerea de soluții specifice, acordarea de consultanță pe domeniu - ex: folosirea legală a rezultatelor examinărilor poligraf, furnizarea unor explicații de specialitate, a unei păreri autorizate privind expertiza poligraf dacă expertul poligraf este solicitat / audiat ca martor în instanță sau ca și consultant de specialitate etc.

Forme de acordare a asistenței de specialitate: furnizarea suportului informațional, susținere morală, depunere de mărturie în instanță, furnizarea unei opinii autorizate în instanță, etc.

Caracteristicile solicitantului: gradul de disponibilitate în a-și rezolva problemele, nivel de instruire, nivel de inteligență, motivație, implicare etc.

Momentul investigării cauzei: etapa preliminară - culegere de informații, planificarea strategiei de lucru, etapa finală - formularea și comunicarea concluziilor etc.

Scopul urmărit: identificarea nevoilor solicitantului - nevoia de gestionare adecvată a resurselor umane, nevoia de identificare a posibililor făptași, nevoia de identificare a locurilor prin care se pot efectua sustrageri și a modalităților de sustragere, nevoia de prevenție, nevoia de rezolvare a unor situații problematice sau conflictuale, nevoia de eficientizare a activităților desfășurate de angajați la locul de muncă etc., lămurirea solicitantului cu privire la metodologia poligraf, eficientizarea derulării procesului de examinare - transpunerea de comun acord cu solicitantul a problematicii de investigat în întrebări concrete, stabilirea de comun acord a calendarului cu programarea examinărilor, comunicarea concluziilor etc.

Natura cauzei de cercetat: săvârșirea unei infracțiuni, crearea de prejudicii, obținerea de avize, scurgere de informații confidențiale, ocuparea unui post sau unei funcții, angajare, loialitate față de angajator, verificarea unor afirmații sau poziții exprimate verbal sau în scris, verificarea corectitudinii în administrarea și manipularea de valori materiale, prevenție, inocentarea subiecților etc.

Cunoștințe:

- metode specifice de informare privind rezultatul examinării poligraf
- forme de acordare a asistenței de specialitate
- legislație specifică
- informațiile relevante privind cauza cercetată
- tehnici de comunicare